

Mr Wolodymyr Tatomyr
801 N. 26 St
Philadelphia 30 Pa

Новий Світ

THE NEW WORLD

Передплата: \$ 1.50 річно
Ціна примірника: 25 ц.

Subscription price: \$ 1.50
one year

Ukrainian Bi-Monthly
Organ of "Selfreliance"
Association of American
Ukrainians

Address: 68 E. 7th St. New York 3, N.Y. ° Second Class Mail Privileges Authorized at New York, N.Y.
P. VIII. Ч. 5 (71) Нью Йорк 31 жовтня 1957. New York, October 31. 1957, Vol. VIII. № 5 (71)

Сорок років тому . . .

ВЕЛИКІ ПОДІЇ ВЕЛИКИХ ДНІВ УКРАЇНИ

1
9
1
7

1
9
5
7

На Софійському Майдані в Києві
ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ
ТРЕТЬОГО УНІВЕРСАЛУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

Ч О М У ?

Статтю у 4-ому числі „Нового Світу” я закінчив так:

„Українська імміграція нового типу в Америці виросла з великого трагізму Рідної Землі, з невимовної трагедії українського народу. Це, очевидно, обтяжило її деяким моральними зобов'язаннями. Те позитивне що вона тут робить, а про що вище згадано, є відрадним явищем. Однак все це далеко не рівновартне з тим, до чого українська імміграція в Америці покликана. Українські національні імподеабілія є своїм засягом великі. Вони повинні бути все живими в серцях і умах всіх новоприбулих американських українців. На жаль так воно не є. І тут напрошується питання: чому?”

На те „чому” — я заповів деякі вяснення, що могли б служити за відповідь. Попробую це зробити на основі моїх безпосередніх вражень, переживань та на основі обсервації.

На кругло сто тисяч нашої імміграції в ЗДА ми втратили вже понад тисячу осіб. Але від того наша чисельність (новоприбулих!) не впала, бо природний приріст є далеко вищий від смертності. Коли прийняти, що пересічна українська родина серед новоприбулих нараховує чотири особи, то вийде, що до ЗДА, прибуло 25.000 наших родин за час від 1947 року. Коли б ті 25 тисяч новоприбулих родин поселити в одній місцевості, то це було б місто з кількістю населення понад стотисяч душ. Всі вони мусіли б жити потребами тієї оселі. Вони мусіли б її управляти, дбати за її якнайкращі гігієнічні умовини, за належне виховання, за відповідне потребам мешканців шкільництво, за релігійні справи, словом, не тільки за матеріальне забезпечення своєї громади, але й за її духові пот-

реби. Що більше в такій українській громаді не переводилисьби не тільки українські побутові, але й культурні традиції. Але найважливішим було б те, що в такій громаді жили б інтензивно всі українські визвольні традиції і спільне змагання організовано допомагати українській визвольній боротьбі тут, в Америці, чи точніше звідси, з Америки. Кількалітне таборове життя в Німеччині чи Австрії на сто відсотків підтверджує все вище сказане. Бо в такому великому скупченні української еміграції, як табор

вистачало 5 відсотків активних, ідейних і громадсько-вразливих людей, щоби оживити всіх мешканців скитальської громади в таборі. Тому то українська громада на скитальщині жила повним національним духом життям навіть тоді, коли була недоживлена і не одита належно.

Це ствердження дуже важне. Бо еміграційний, чи переселенчий рух до європейських і заморських країн цю скупчену досі еміграцію в таборах розділив і кинув її у складний крутіж життя в нових країнах, серед нових обставин, і то кожду родину окремо. Новоприбулим треба було допомагати і то кожній родині,

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (TITLE 39, UNITED STATES CODE, SECTION 233)

of Novyj Svit — The New World, published bi-monthly at New York, N. Y. for October 1st, 1957.

1. The names, and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: "Selfreliance" — 68 E. 7th St. New York 3, N. Y.

Editor: Petro Sahajdachny.

Business manager: Alexander Gladyshevsky, 68 E. 7th St. New York 3, N. Y.

2. The owner is: (if owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual member, must be given.)

"Selfreliance" — Association of American Ukrainians — 68 E. 7th St., New York 3, N. Y. Julian Revay — President — 302-304 W. 13th St., New York 14, N. Y., Wasyl Mudryj — Vicepresident — 26 Riverview Pl., Yonkers, N. Y., Alexander Gladyshevsky, Secretary, 68 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Treasurer: Eust. Bechmetiuk 68 E. 7th St., New York 3, N. Y.

3. The known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are none.

Paragraphs 4 and 5 omitted.

ALEXANDER GLADYSHEVSKY, Business manager.

Sworn and subscribed before me this 18th day of September 1957.

HELEN KUPCHIN m. p.

Seal: HELEN KUPCHIN

Notary Public

STATE OF NEW YORK

HELEN KUPCHIN

Notary Public for the State of New York

Qualified in New York County

№ 31-7385150

Cert. filed with City Reg. N. Y. County

Commission Expires March 30 1958

чи кожній одиниці інформаціями про працю, про підшукування мешкань і т. п. Для такої допомоги новоприбулим українцям була й заснована перед 10-ти роками „Самопоміч” знов же такі самими новоприбулими.

Минали роки. Новопереселені до ЗДА пізнавали край, опановували мову, пізнавали американський спосіб життя і до нього інтензивно допасовувались. Вони згодом змінювали місця свого перебування, і підшукували собі кращу та відповіднішу працю. Кожний влаштував собі життя самостійно. Закон мімікрії почав поспідовно діяти. Американський високий життєвий рівень полонював величезний відсоток наших новоприбулих з т. зв. політичної еміграції. Рівнятихся на побутовий рівень американця стало нестримним бажанням великої більшості новопереселених.

Доходити до такого рівня не було легко, бо це коштувало багато праці, енергії та грошей. Звідси прийшла для кожної такої родини концентрація в собі, засклеплення та ізоляція від української живої громади, від свого національного середовища.

Америка є великою країною. Це край з дуже різномірним населенням, це суцільний терен, на якому безперервно відбувається процес творення наскрізь нової культури. Ця культура виростає із синтезу тих культурних первнів, що їх принесли зі собою до ЗДА переселенці, які репрезентують біля сотню різнонаціональних етнічних груп. Під соціальним оглядом у тій капіталістичній, вільнолюбній країні, що має назву З'єдинених Стейтів Північної Америки, сталася важна і далекосягла в порівнянні з Європою зміна. Тут зрівня-

лися під соціально-побутовим оглядом усі класи і стани. У тій країні вільної господарської ініціативи та вільної конкуренції природним шляхом сталось те диво безкласового суспільства, за осягнення якого при допомозі кривавої диктатури, заснованої на „Капіталі” і комуністичному маніфесті Маркса та на теоретичних міркуваннях Леніна, бореться вже 40 літ безуспішно комуністична Москва. Коли в комуністичній диктатурі монополним є матеріалізм і боротьба з релігією, то в Америці релігія грає в житті суспільности та уряду величезну, позитивну роллю.

В американській духовій культурі є цінні первні, є численні напрямки та відтінки філософської думки, є великі досяги літературної та мистецької творчости, але вони для більшости наших нових імігрантів чужі і далекі. Вони так глибоко і так основно до аналізу американської новоформованої духовости не доходять. Тільки нечисленні одиниці зпоміж них, як письменники, поети, критики та вчені доходять до таких районів американської духової культури та намагаються інформувати про них весь український американський загал при допомозі літературних журналів. На жаль до великої більшости цієї самоізолюваної української іміграції вони не доходять.

З усієї нової української іміграції в Америці тільки *максимально десять відсотків* проявляє себе інтензивно в громадському й українському національному житті. В тому числі (10-ти відсотків) містяться і ті, що живуть не для самого хліба, але мають поважні духові аспірації. Вони то купують та переплачують і українські часописи та журнали,

вони й пишуть у них. Вони під матеріальним оглядом слабші, але натомість багаті в непроминаючої вартости духові цінності. Тимчасом більшість новоприбулих, що дали себе засліпити тільки самим життєвим рівнем американця, засклепившись у собі, не дасть себе „звести на манівці” якихнебудь духових зацікавлень. Беручи з американського життя для себе тільки побутовщину вона в ній і топиться. Вона найбільше податна на денаціоналізаційні процеси вже в першому поколінні. Це й зрозуміле, коли вона вже сама не інтегрується, але зовсім асимілюється.

Тому то не дивно, що навіть деякі, не так то вже рідкі, недавні ще голосні таборів „патріоти” в американській дійсності замовкли, стали тихшими трави і дуже собі хвалять повну ізоляцію від усякого українського організованого життя.

Це тому, що всяке організоване життя вимагає не тільки праці, але й жертвенности і то жертвенности інтензивної, безперервної не тільки в формі членських вкладок до товариств, чи організацій, але й жертв на поважну національну ціль організації допомоги визвольним змаганням.

Не маю наміру розробляти порушених тут явищ нашого імігрантського життя до подробиць, бо це не доцільне. Хто це уважно прочитає, той доповнить собі цей образ усякими подробицями матеріального порядку, що так негативно впливають на більшість нових імігрантів.

Просимо прислати
ПЕРЕДПЛАТУ
на 1957 рік

„УПЕРТА БАЙДУЖІСТЬ”

Цей „термін” нам довелося вчитати у закликах Українського Народного Дому, в Нью Йорку, до своїх акціонерів (шерівців). Річ в тім, що Управа Дому двічі призначала загальні збори шерівців і кожного разу збори не могли відбутись через брак законної кількості акціонерів. Причём на тих зборах акціонерам зовсім не загрожувала небезпека якихось нових вкладів, навпаки - Управа Дому повідомляла, що хоче їх потішити добрим станом справ і зростом їх акцій.

Щойно коли було, в розпачі, вжито цього нового, посиленого, „терміну” — „уперта байдужість”, збори, на третій раз, на решті, відбулися...

Ми зняли розмову про цей новий „термін” тому, що, здається, він може найбільш влучно харак-

теризує той стан, у який попала велика більшість нашої американської суспільности, а то, власне ота „уперта байдужість”. Не звичайна байдужість, а іменно кваліфікована — „уперта”, коли дотичний громадянин „уперто” не хоче реагувати на жадні заклики, пропозиції, запрошення і прохання. Він мовчить, ніби не до нього річ!

Правда, звичайно більшість закликів і пропозицій торкаються справ матеріальних — членські внески, пожертви, — але громадянин не реагує не через скупість, не через скнирство — бо часто таке звернення, коштує „один-два долари — але через „байдужість”.

Ця байдужість явище досить складне — тут, передовсім, втома фізична, втома душевна, а як

наслідок тої втоми, — утікання від людей, від ідей, від пропозицій, від громадянського життя.

І оце, властиво, етап, в якому перебуває українське суспільство в Америці під сучасний момент.

Що ж в такій ситуації діяти?

Кажуть: треба перечекати.

Воно, може, й правда. Але як його „перечікувати”, коли світові події не рахуються із психічним станом та настроями американських українців, вони пливають, як хвилі і назад не вертаються: що прогайновано — те пропало!

Особливого ж останні тижні, після советського „Спутника”, насичені тривогою, посиленням рухом, міжнародними нарадами і побаченнями „на вершинах”.

Серед цього руху згадується і про нас — хоч не поіменно, то в такій формуловці, яку ми самі мусимо розуміти. Так, Голова Радієвої Корпорації Америки ге-

СИМВОЛ СУОМІ

В Країні Тисячі Озер.

Над вибраним, одним із них.

Серед прозорих і струнких берез, сто-
рожена суворими смереками півночі,
розквітчана і біла — Аїнола.

В Країні Тисячі Легенд — нова, жи-
ва, правдива.

Благословенний дім, де Божим даром
щедро вділений творив.

**

Аїнола...

Вересень 1914 року.

У потрясеному подіями світі, у загальному хаосі і тумульті Сібеліус шукає ясности і рівноваги у своїй творчості, яка чим далі тим глибше пов'язується з вірою.

Так у кінці вересня 1914 року ясным світлом осяяла його душу візія.

Сібеліус пише про неї у своєму щоденнику:

„Я знову у глибокій долині. Але крізь темняву я починаю вже бачити гору, на яку я напевно ітиму...”

Бог відкриває на мить Свої двері і Його оркестра грає п'яту симфонію”.

Так зазвучала в душі Сібеліуса його п'ята симфонія.

І пригадалися нам ці натхнені творчою візією слова Сібеліуса, які набрали пророчої сили, коли прийшов...

**

Вересень 1957 року.

Аїнола...

Там упокоївся у Бозі Жан Сібеліус.

Саме в той момент, коли відомий англійський диригент М. Сарджент підняв батуту, починаючи виконувати з Гельсінкфорською Філармонією П'яту Симфонію Сібеліуса...

Бог відкрив перед Сібеліусом свої двері.

А оркестра грала його П'яту Симфонію...

**

Діапазон життя, як діапазон творчости Сібеліуса — незвичайні.

До його особистих знайомих нале-

жали Брамс, Дворжак, Дебюсі, Бузона, Малер, Рихард Штраус, також Прокоф'єв, Шостакович і інші минулого і сучасного.

Він спостерігав Брукнера підчас першого виконання секстету Брукнера у Відні.

Так, Відень, коли у ньому студіював молодий Сібеліус, був ще правдивий Старий Відень... Ще Йоган Штраус молодший диригував свої Вальси. (Від тоді датується приязнь Сібеліуса до вальсів. Який жаль, що особливо його „Вальс Тріст” не лишився більш неторкненим!).

Тільки подумати: настройщик, що строїв фортеп'яні Бетовенові в останні роки його життя, строїв також, хоч будучи вже старим, фортеп'яні Сібеліусові в час його студій у Відні!

**

Великим був і засяг творчости Сібеліуса.

Загально ім'я Сібеліуса пов'язане з його симфонічною поемою „Фінлянд-

нерал Сарноф говорить: що „вільний світ, можливо, має ще перед собою п'ять років, під час яких може врятувати себе від катастрофи, що загрожує людству від комунізму. Якщо вільний світ впродовж п'ятих років не виграє холодної війни, то СС СР матиме тоді перевагу над ЗДА”. „Советському Союзові, — твердить генерал Сарноф — загрожують внутрішні тертя й небезпека, які Захід повинен використати (підкр. наше) для свого „психологічного змагання до миру” і до врятування світу від катастрофи”.

Як бачимо, тут для нас, українців, ціла програма дії — не тільки для нас, але для всіх поневолених народів СС СР, серед яких Україні природно припадає провід.

Але про який наш провід можна говорити, коли нас огорнула байдужість, до того ж ще й „уперта байдужість”, коли навіть висилка Національного Дат-

ку до Українського Народного Фонду уявляється нам непосильно тяжкою річчю, яку ми відкладаємо з тижня на тиждень, хоч добре розуміємо, що без засобів неможлива жадна поважна праця.

А події тим часом громадаються, і коли п. Долес уже говорить, що він „сумнівається в неминучості війни, але радить бути в поготові”, то ці слова для нас, українців, мусять значити багато. І не даром Сенатор Джан Кеннеді заговорив на днях про „подвійну лояльність” націоналістичних груп в Америці, вказуючи, що підтримування національними групами американських громадян проблем своїх давніх батьківщин зовсім не протиставляється американській лояльності цих груп, і що зацікавлення закордонними проблемами таких груп, як ірландці, мадяри, італійці, греки та південні американці та їх зв'язки з іншими країнами, не мусять бути шкідливі для амери-

канської закордонної політики.

Нас тут не названо, як не названо інших народів СС СР, але справа для нас мусять бути ясна...

То ж пора і найвищий час пробудитись зі сну, стрястись з байдужості і глянути на світ і навколо себе отвертими очима, в повній свідомості великої нашої відповідальності...

**Федеральна Кредитова
Кооператива
„САМОПОМІЧ”
В НЬЮ ЙОРКУ**
Адреса: SELF RELIANCE (N. Y.)
FEDERAL CREDIT UNION
68 E. 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GRamercy 3-7310

ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ

ВІВТОРОК	6-8 вечером
СЕРЕДА	2-5 по пол.
ЧЕТВЕР	6-8 вечером
П'ЯТНИЦЯ	2-5 по пол.
СУБОТА	2-5 по пол.

дія” („Суомі”), яка має настільки патріотичний характер, вираз і силу, що свого часу Московський царат заборонив її виконання у Фінляндії загалом, а в інших підвласних частинах — під цією назвою.

Крім „Суомі” Сібеліус у музиці відтворив низку легенд і поем, ожививши історію своєї батьківщини.

Засяг творчості Сібеліуса великий щодо стилю, щодо форм, щодо родів, щодо засобів.

Характеристичним для його творчості є те, що серед усіх течій та впливів він завжди лишався і лишився — собою.

Те, що написано Сібеліусом, чи щодо стилю, чи щодо засобів, є виключно результатом його творчої думки. Немає в нього нічого штучно втвороного, як то часто-густо в наші часи буває, тільки заради самої оригінальності.

В цьому зв'язку особливо цікаво згадати інструментацію Сібеліуса, який

був великим майстром оркестри. Вистарчає переглянути його партитури, щоби переконатися, наскільки натурально, наскільки обдумано і логічно вживаються засоби оркестри. Так часто композитори сьогодні за всяку ціну стараються написати щось нове, оригінальність за всяку ціну буває в них самоціллю. У Сібеліуса — оригінальність є результатом. Бо оригінальною є його думка. Стремління деяких композиторів написати конче щось нове, „цікаве”, доводить зачасто до того, що вони вживають найбільш неможливі сполуки інструментів, або їх найбільш незвичайні реєстри, а то ще і в такий спосіб, що звуки себе взаємно винищують. Результатом є партитури теоретично цікавого вигляду, без відповідного звукового ефекту. Сібеліус знав, як буде звучати те, що він писав.

Особливо молодим композиторам варто постудіювати партитури Сібеліуса і переконатися, як простими якими засобами можна і сьогодні досягну-

ти найбільш оригінальних звукових ефектів та фарб. Як можна зм'ягшувати різкість дисонансів, вживаючи в них інструменти відмінного тембру, як можна помирити тромбони і туби, долучуючи відповідно літаври. А прогос туби — ні її, ні Вагнера Сібеліус не любив. А яке fortissimo вмів досягнути без туби. Як вміло Сібеліус витворює педагогічні ефекти в оркестрі і тим уникає моментів пустки.

Особливо цікавими є темні кольори Сібеліуса: не пригноблюючі, а фасцинуючі (I Симфонія — обої і клярнети у низьких реєстрах).

Яких оригінальних кольорів досягав Сібеліус, наприклад, у своїй одночастинній VII Симфонії поділенням смичкових груп.

Сібеліус створив сім симфоній, з яких четверта, переломова, займає окреме місце.

Значним є вклад Сібеліуса у камерну музику. Визначним духово і музично є смичковий квартет Op. 56

„САМОПОМІЧ“ НА КОНФЕРЕНЦІЇ У ВАШИНГТОНІ*)

(Розмова з Делегатом на цю Конференцію, М-головою Централі „Самопоміч“ та Головою Відділу у Філадельфії, п. Д-ром Миколою Ценком)

— Будьте ласкаві, пане Докторе, поінформувати нас про Вашу участь у цьогорічній Конференції для горожанських справ у Вашингтоні.

Відповідь: Як мені відомо Централі „Самопоміч“, мабуть одинокі (крім У.К.К.А.) з наших організацій, від 6-7 років висилає своїх делегатів на цю конференцію до Вашингтону, а мені припала честь вже вдруге репрезентувати нашу Організацію на цій загально-американській конференції.

Питання: Які організації та з яких частин Америки беруть участь у тій конференції?

Від.: Різні американські організації, суспільно-громадські, релігійні, виховні, молодечі, шкільні і тп. і то зі всіх стейтів Амери-

ки посилають своїх делегатів, яких звичайно буває навіть біля 1,000 (цього року понад 880) і то так старші як і у великій кількості також молодь, не лише студенти університетів, але також зі середніх шкіл.

Пит.: Коли і де такий „конгрес“ відбувається?

Від.: Кожного року в днях 16-18 вересня (день підписання Деклярації Незалежності першими стейтами), у Вашингтоні і, мабуть, завжди в Статлер-готелі.

Пит.: Яка ціль такої конференції та які методи її праці?

Від.: Питання досить обширне і не легко в коротких словах на нього відповісти.

Ціла конференція має докладно уложену програму, якої що до мінати всі мусять перестері-

гати. Ціллю конференції — на нашу скромну думку — є наука патріотизму для американців, показати їм велич Америки та заохотити їх до пошани та любови Америки.

Конференція відбувається на пленарних засіданнях, обмежених до 2-3-ох, на яких є одна засаднича промова, що має надати тон та напрям цілій конференції, а решта призначена на патріотичні паради. Грає музика старі американські пісні, та різні достойники виголошують патріотичні промови, на тлі історичних прапорів, складають вінки під пам'ятником Вашингтона представники перших 13-ти стейтів і тп.

Пит.: А де ж і коли відбуваються властиві наради конференції, щоб делегати могли висловити свої думки.

Від.: О, на це є дуже багато часу та можливостей, бо всі делегати є поділені на комісії (цього року 39) по 20-30 осіб і там, під проводом визначеного предсідника, відбуваються наради — дискусія над головним рефератом, роблення сугестій на пленарне засідання та взагалі свободна виміна думок.

Пит.: Яка була програма цьогорічної конференції?

Від.: Незвичайно атракційна та цікава.

Пит.: А то чому?

Від.: Бо, мабуть, Вам відомо, що кожного року конференція відбувається під якимсь гаслом і напр. мин. року, в році виборів, гаслом було „голосуючий горожанин“. А цього року тому, що з різних сторін насуваються воєнні хмари, то нашим завданням було дискутувати 3 дні на пленумі та в комісіях „накази миру“...

(Закінчення на стор. 11-ій)

Voces intі має, який, як показує назва, відзеркалює власні, глибокі переживання автора.

Замало відомий Сібеліус, як композитор пісень, хоч багатою кількісно і якісно є його творчість в цій галузі.

Досить численні, хоч меншого формату, фортепіанові твори, видно, менше займали творчу думку автора.

Надзвичайно цікавими є композиції Сібеліуса для і до драматичних творів, як, наприклад, до — багатьом з нас із Зальцбургу відомого - „Jedermann“ Гуго фон Гофманстала.

Концерт для скрипки з оркестром є у репертуарі усіх великих скрипаків світу.

Сібеліус своєю музикою здобув світ — для себе і своєї Батьківщини. Найвищі признання приходили до нього, найбільш почесні запрошення. Сібеліус їздив по цілому світі. Але жити, щоби творити, він міг тільки у Фінляндії.

Сібеліус потребував Фінляндію.

Фінляндія потребувала і потребує Сібеліуса, що вона його шанує і лю-

бить, як свого найбільшого Сина.

Сібеліус показав, яку роллю може відіграти музика у визвольній боротьбі та формуванні долі народу.

**

Юган Юліус Кристіан Сібеліус народився 8 грудня 1865 року у Фінляндії.

Юган по-шведськи — Йоган.

Ім'я Жан (французьке Йоган) він, згідно з узусом товариства, став вживати, коли вже пішов у світ.

Походженням, іменем, мовою, вихованням — Сібеліус був властиво швед. Але справа походження його не цікавила. Він вважав, що оточення, його традиція, особисте переконання — не менш рішучі.

Сібеліус виріс в житті і творчості великим патріотом своєї батьківщини Фінляндії.

Великий композитор.

Великий патріот.

Таким лишається у світі.

Сібеліус — Символ Суомі.

Ф. С.

ВІСТІ З "САМОПОМОЧІ" В НЬО ЙОРКУ

ЧИСЛО 12.

ЖОВТЕНЬ 1957.

ПО ДОРОЗІ ДО ПЕРШОГО МІЛЬЙОНА

Майже всі щадничі банки в Нью Йорку піднесли з днем 1 липня ц. р. опроцентовання ощадностей з 3 до 3¼%, а торговельні банки з 2½ до 3% річно.

В Ф.К.К. „Самопоміч” — як звісно — члени самі ухвалюють висоту опроцентовання своїх ощадностей на річних загальних зборах — залежно від зиску, осягненого в дотичному році. На кінець вересня 1957 наша „Самопоміч” осягнула \$15,516.00 зиску і це дає змогу виплачувати членам 3¼% від їхніх ощадностей і то не від 1 липня, а від 1 січня 1957.

Хто живий і здоровий той звичайно не звертає великої уваги на те, що ощадність в „Самопоміч” дає йому рівночасно асекурацію на життя і то безплатну, відповідно до висоти тої ощадности. Жаден банк такої асекурації не дає.

Цього року вже 5 членів нашої „Самопоміч” забрала невмолина смерть. Тільки один з них залишив 1000 дол. ощадностей і його родина дістала від асек. Т-ва КЮНА 1000 дол. Інші дістали разом 449.43 дол., бо стільки виносили ощадності померших. Один з померших залишив несплачену позичку 550.00 д. і ту позичку сплатило Т-во КЮНА разом з відсотками. За обезпечення на життя на 1000 дол. треба би заплатити 30 до 55 і більше дол. в рік, залежно від віку. Тому член нашої „Самопоміч” — одержуючи 3¼% дивіденди то є 32.50 дол. від вложений 1000 дол. дістає насправді щонайменше щераз стільки і більше у формі безплатної асекурації (котру оплачує сама кооператива зі своїх прибутків). Чимало наших громадян вже здає собі з того справу і це також причинилося до постійного росту нашої кооперативи.

В днях 10-19 вересня відбулася в нашій кооперативі державна контроля (так як кожного року). На поревізійному засіданні ревізор ствердив, що діяльність кооперативи дуже корисна для членів, як вкладчиків, так і позичаючих. За час від послідної ревізії, тобто 10 місяців — членські ощадності зросли на 41%, позички на 65%, а кількість членів на 25%.

Безперечно це поважний зріст і він продовжується, бо на день 26 жовтня, коли це пишемо — було вже 1185 членів, котрі мали 702,631.00 дол. ощадностей. Але де решта тої великої української громади в Нью Йорку, котру рахують на 50,000 душ?

Де зложені їхні ощадності, котрих є мільйони? Українські громади в Шикаго і Дітроїті не є більші від нашої, кредитові кооперативи основані там дещо пізніше, а однак они обидві вже в осені цього року осягнули той перший мільйон майна, до котрого ми сподіваємося дійти щойно за рік.

А може наші члени й прихильники допоможуть нам скоротити цей час, приєднуючи нових членів серед своїх близьких і знайомих?

Від 29 вересня ц. р. кожної неділі о год. 10 пер. полуднем в галі української католицької церкви на Бронксі уповноважений нашої кооперативи п. Микола Іванчук приймає ощадностейі вкладки, зголошення нових членів, зголошення на позички та інформує всіх зацікавлених. Як тільки при тій збірничі згуртується відповідна кількість членів вона буде переіменована на автономну філію під наглядом вибраного з поміж тих членів комітету.

Є намір відкрити філії ще в деяких місцевостях, в першу чергу в Йонкерсі.

ХТО НАСТУПНИЙ?

Шумно і гамірно в нашій „Самопоміч”. І то не тільки вечорами і в суботи, але й кожного пополудня, за винятком понеділків.

Під віконцями кредитової кооперативи черги. Одні платять рати, другі принесли свої ощадностейі вкладки, а ще інші прийшли запитати-порадитися на

яких умовах можуть вони одержати позичку. Один потребує її на купно дому, другий рад би набути самохід, той мусить покрити кошти лікування хворої дружини, а інший справляє весілля.

Довгий стіл на середині залі зайняла громадка людей. Це ті, які чекають

на свою чергу, ручителі позичаючих гроші, члени Товариства Н., які збираються, щоби сьогодні відбути тут свою нараду, або ті, які прийшли, щоби з кимсь приватно зустрітися, порадитися, поговорити. Тимчасом вони ждуть — відпочивають, переглядаючи часописи і журнали, що лежать до їх розпорядимости на столі.

Дехто приніс свою місячну вкладку до „Провидіння”, чи Українського Нар. Союзу.

Біля бюрка О. У. А. „Самопоміч” гурток інтересентів.

Статочна добродійка принесла свою Зеленосвяточну Збірку на залишенців. Повертає збірку листу й оправдується, що небагато збрала. Вона серцем відчуває, як дуже наші хворі залишенці потребують помочі і з душі рада б допомогти їм. Та, коли народ тугий став, збайдужів. Збирала-збирала і всього 46 доларів і 60 центів!

Симпатичний добродій п. П., якому „Самопоміч” помогла одержати пенсію, просить повідомити Уряд Соціального Обезпечення, що він змінив мешкання і просить вислати йому чеки на нове мешкання. Через декілька хвилин у нього на руках бажаний лист і він майже на силу впихає урядовцеві добровільний даток на потреби „Самопоміч”, хоч маючи заплачену членську вкладку — не обов'язаний платити за послуги нічого.

Добродій п. Л. просить вивонити йому апликацію на громадянські папери. Кругловида бабуня зголошує, що за два дні випроваджується на інше мешкання, а теперішнє залишає. Воно, що правда невелике, але в доброму положенні, вигідне і дешево. Може хтось з наших потребуватиме?

Представник одного музично-вокального Товариства просить обняти спонсорство над його концертом, бо „Самопоміч”, як харитативна установа, одержить за невеликою оплатою залу і не потребує платити податку від імпрез.

Кремезний лемко п. С. приїхав з Європи і просить допомогти йому знайти працю. На щастя — саме вчора зголосив один член, що в підприємстві, де він працює, є вільне місце. Коротка телефонічна розмова і наш земляк дякує і виходить, сяючи від радості.

Бездітна п. Ц. просить виписати їй українську сирітку з Німеччини. А синьоокий Петрусь приніс книжки, що їх випозичила була його мама з бібліотеки „Самопоміч”. Вона просить позичити їй тепер якусь книжку Ольги Мак. Тільки Ольги Мак!

Надходить референт Суспільної Опіки при „Самопоміч”. Він сьогодні інтервював у дільничевому Уряді Суспільної Опіки: п. Т. одержить постійну місячну допомогу від міста, а п. К., яка вже користується такою допомогою, дістане ледівничку.

Один з принагідних гостей відложив часопис і довгий час з цікавістю приглядався цій мозаїці людей і прислухувався їхнім справам. Вкінці підійшов до урядовця „Самопоміч” і почав розмову:

— Бачу, що „Самопоміч” робить справді, потрібну і корисну роботу. Скажіть мені, звідки берете фонди на свою працю?

— Із вкладок, які вплачують члени по 3 долари річно. Тільки рідко коли зложить хтось якусь спеціальну пожертву 1-2 долари як добровільний даток на потреби товариства. Щоправда, від часу до часу переводимо прилюдні збірки, як Зеленосвяточну на залишенців в Європі, на Кодус — себто на допомогу студіючій молоді чи інші, але ми ніколи не залишаємо нічого з призьбраних грошей на наші потреби. Навпаки. Ми покриваємо всі видатки, зв'язані із збіркою (як поштові оплати, друк оголошень, летючок і т. п.) з власних фондів, а весь зібраний гріш іде туди, куди призначений.

— А скільки членів має „Самопоміч”?

— Трудно, на це питання дати точну відповідь. Нью-йорський Відділ „Самопоміч” має зареєстрованих 1.338 членів, але з них 33 померли, а з поважною кількістю — ми втратили контакт. Вони не показуються в „Самопоміч”, не платять від довшого часу вкладок, а листи, вислані до деякого з них, пошта завертає з завгагою, що адресат під тою адресою не живе. Значить, вони або змінили мешкання і нас про це не повідомили, або виїхали з Нью Йорку. Все ж ми їй далі ведемо їх у своїх книгах в надії, що більшість з них повернуть до нас і стануть знов нашими активними членами.

— Значить вашим одиноким джерелом прибутку є тих 25 центів місячно від члена. З цього утримуєте канцелярію т. з. оплачуєте службовця, чинш за приміщення, канц. приладдя, поштові оплати, світло, телефон, а навіть провадите бібліотеку?

— Так. Ми дійсно покриваємо всі ці видатки з тих маленьких вкладок, що їх на жаль, не всі члени вплачують точно. Від часу до часу віддаємо ще й декілька доларів на розбудову бібліотеки, з якої наші члени користаються безплатно. Але в основному ми збільшуємо нашу бібліотеку, яка до речі числить нині 650 томів з відсотків, які одержуємо від вплачуваного через нас

Національного Датку до УНФонду. Поза тим жертвують до неї свої книжки наші свідомі члени і деякі видавці, як напр. п. І. Тиктор і п. М. Денисюк.

Та ми не тільки покриваємо всі свої видатки з членських вкладок, але ще й уриваємо частину, щоби нею утримати одну українську шкільку для дітей наших залишенців у Німеччині і допомогти літнім таборам укр. молоді в Австрії. Не можемо похвалитися, щоби нам поводилося задобре, але гадаємо, що наші члени здогадаються вирівняти свої залежності і цим допоможуть нам не тільки вести нашу працю в дотеперішніх розмірах, але ще й поширити її. Бо ми хотіли би врешті-решт здійснити нашу давню мрію і заложити український дім для самітних старших або набути відповідний будинок, де б ми могли вести садочок для дітей наших членів, чи зреалізувати ще декілька інших плянів. Сподіємося, що наше громадянство доброзичливо відгукнеться на заклик „Самопоміч”, особливо тепер, в її ювілейному році.

В горі над головами щось загуркотіло, а вслід за тим загомонів з коридора будинку веселий галас і сміх. Наш співрозмовник стрепенувся, немов побоюючись, що це советський сателіт гримнув на землю з міжпланетарних просторів.

— А це що таке? — питає.

— Це Молода Україна. То наші діти, які покінчили науку і весело вертають до дому.

— Хіба ж ви і школу провадити?

— Так. При „Самопоміч” працює Школа Українознавства з 137 учнями тут у Менгеттені, а в її бруклінському відділі навчаються 84 учні. Під проводом фахових учителів вчиться наша дітвора української мови і літератури. Вона знайомиться з географією й історією, славним минулим і героїчним, хоч і трагічним, теперішнім далекої України, якої вона ніколи не бачила тільки чула про неї від своїх батьків. Наша школа має для своїх учнів власну українську бібліотеку, яка нараховує 800 томів.

Більше питань гість вже не ставив. Він витягнув з калитки 3 долари і попросив вписати його в члени товариства.

Хто наступний?

І. В.

ОЩАДНІСТЬ І ЗДОРОВ'Я

Без сумніву — добре здоров'я варта більше як найтовстіша щаднича книжочка. А ще в Америці, де лікування коштує так дорого і найтовстішу банкову книжочку вичерпає недуга. Тому і нерозумно і негосподарно поступає, хто в погоні за доляром працює понад свої сили чи держиться на праці, котра очевидно нищить його здоров'я. Або хто з ощадности відмовляє собі й своїй родині вакаційного відпочинку поза містом, здорового спорту, розривки і т. п. Або хто для заощадження кількох доларів стоїть осторонь від своєї громади, церкви, від своїх організацій. Бо все те в свою чергу відбирає людині вдоволення, життєрадісність, спокій духа і підточує його здоров'я, хоч сума ощадностей хвилю зростає.

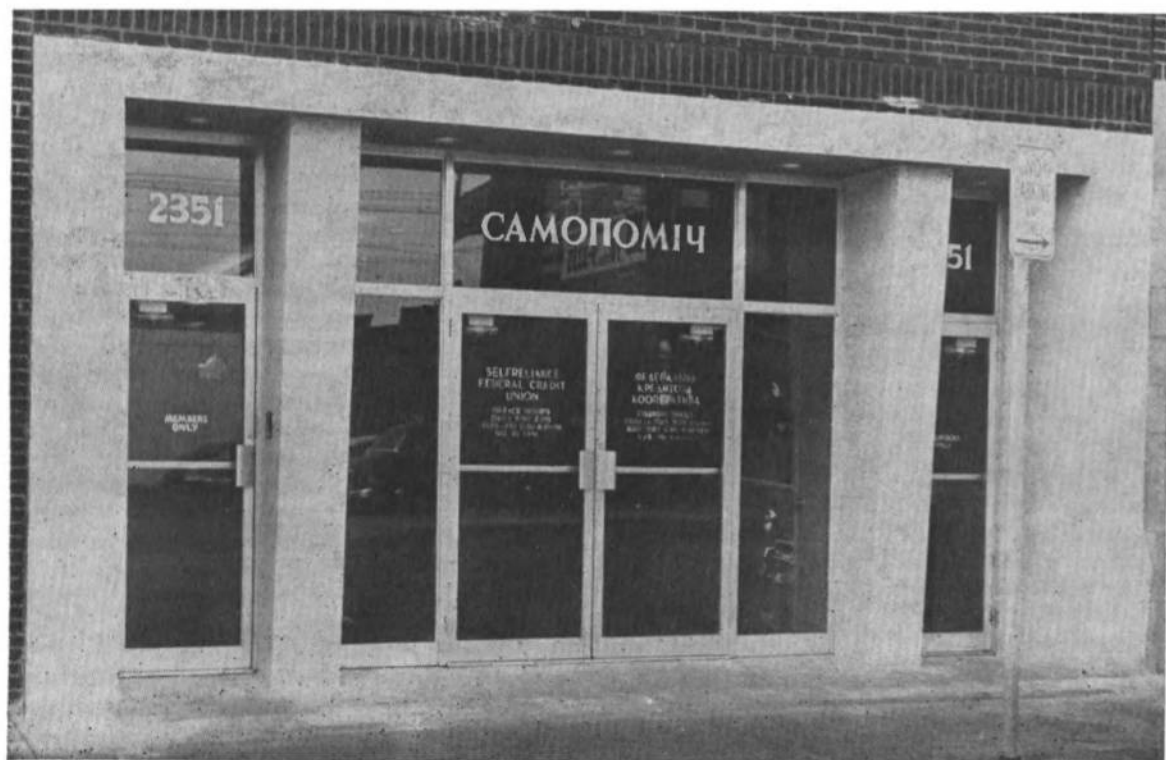
А однак ощадності необхідні. Без ощадностей людина непевна свого завтра, а це також не починає її здоров'я.

Проте майже кожен може ошаджувати і то не тільки без жадної шкоди, а навпаки з великою користю для здоров'я. Візьмім так розповсюджений не тільки серед мужчин, але й серед жіноцтва і на жаль часто серед підростків, звичай курення. Пересічний курець викурює найменше пачку папіросів денно і таким чином пускає з димом 90 до 100 дол. за рік. Шкоду для здоров'я з того приводу тяжко оцінити в грошах. Вона зростає у податкового курця з кожним роком його життя. Позбутися цього згубного податку не так то вже тяжко, як видається. Хто витримає без курення один тиждень, а опісля під

жадною умовою не дасть себе спокусити на одного папіроса, той заощадить не тільки біля 100 дол. річно, але більші чи менші суми на лікування недуг, спричинених тим податком. Чим скорше хто рішиться тим більше буде заощадження.

Слава Богу — серед нас не багато податкових п'яниць. А однак дехто уважає, що він мусить випити пляшку пива за кожним обідом. Це не тільки коштує його понад 100 дол. річно, але — що гірше — сприяє затовщенню організму.

Коли мова про затовщення, то всі ми, що прибули з Європи після війни, пережили там декілька худих літ. І саме в той час, коли товщі приділювали нам на грами та інші харчі на дека — на диво мало було серед нас недужих на шлунок, печінку, нирки, на жов-

ФРОНТ ВЛАСНОГО БУДИНКУ ФЕД. КРЕДИТ. КООПЕРАТИВИ „САМОПОМІЧ“ У ШИКАГО

чеві каміння і на серце, на диво менше всякого роду операцій та наглої смерті від удару серця. Статистика доказує, що під час воєнного лихоліття і недоїдання у всіх країнах Європи відсоток вище згаданих недуг надзвичайно зменшився, а після війни з обильністю харчів піднісся до перед воєнного і вищого рівня.

А однак і серед того американського добробуту можна задержати поміркованість в їді, обмежити спожиття мяса і товщів, пікантних приправ, кави, всяких цукорняних виробів. Це кожному вийде на здоров'я, а при тому дасть

поважну ощадність в грошах. Бо проста і здорова страва є звичайно найдешевша.

Буває, що дитина витягає від батьків щоденно кількадесять центів, а то й долара на морожене, соду і всякі солодощі. Така дитина звичайно над міру затовщення, визначається нездоровим виглядом і вже з малку набуває схильність до недуг шлунка, нирок, серця і т. д. Чи не ліпше для здоров'я дитини відмовити їй всіх тих шкідливих присмаків, а рівночасно зложити на її щадничу книжочку заощаджені таким чином 100 до 200 дол. річно?

А хіба дорослі також не витрачують чимало гроша на всякі охолоджуючі напитки, морожене і т. п. зі шкодою для здоров'я.

Підрахуйте докладно свої витрати за один місяць а побачите, що можна би заощадити чимало гроша і здоров'я рівночасно.

Д-р К. С.

ЗБІРНИЦЯ НА БРОНКСІ

в галі

Української Католицької Церкви

1745 Washington Ave.

**Урядування: кожної неділі
о 10 год. перед пол.**

ЗАВІДУЮЧІ ОРГАНИ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ КООПЕРАТИВИ САМОПОМІЧ У ШИКАГО В 1957 Р.

Від ліва сидять: п.п. Р. Мицик — заступник президента, В. Попадюк — голова Кредитового Комітету, Ольга Децик — член Виховно-Пропагандивного Комітету, А. Артимович — президент, Д. Німилевич — голова Контрольної Комісії, С. Яцура — голова Вих.-Проп. Комітету.

Від ліва стоять (перший ряд): А. Масловський — член Управи І. Павліш — член Контр. Комісії, В. Оренчук — член Вих.-Проп. Комітету, П. Баб'як — секретар Управи, О. Плешкевич — скарбник, Я. Войнарівський — член Управи, С. Сарвади — член Вих.-Проп. Комітету.

Від ліва стоять (другий ряд): Т. Лиськевич — член Вих.-Проп. Комітету, З. Шведак — член Управи, О. Городиський — член Кред. Комітету, В. Галушка — член Вих.-Проп. Комітету, А. Зборик — член Кред. Комітету, П. Сивульський — член Вих.-Проп. Комітету, П. Семків — член Контрольної Комісії.

„СОМОПОМІЧ” НА КОНФЕРЕНЦІЇ У ВАШИНГТОНІ

(Закінчення із стор. 6-ої)

Пит.: І чи була тут нагода та можливість говорити про інші речі, крім про мир?

Від.: Розуміється! Прекрасна нагода. Ви, мабуть, навіть не уявляєте собі, скільки ця тема давала можливості перемінити цю спокійну „мирну” конференцію на оборону позицій поневолених народів.

Пит.: Як цю головну проблему з’ясували організатори конференції та яке становище займали делегати?

Від.: У головному рефераті, що його виголосив заступник дир. Національної Фундації Знання п. Сегер, і який делегати діставали на письмі на 26 сторінках у чудовій поетичній мові, було багато глибоких думок: про мир, волю, свободу, рівність, братерство, любов ближнього, любов сусіда та інших гарних слів, прекрасних порівнянь — але не було, на жаль, поставленої в цілій ширині проблеми у міжнародній площині: який мир, з ким мир, за яку ціну та які проблеми і завдання стоять перед Америкою у світлі пропаганди СРСР про мир, коєзистенцію і тп.

По тій лінії вселюдських ідеалів, універсального миру, загального братолюб’я і тп. баламутних кличів та ідей проходили також наради на пленумі та у комісіях. Лише дуже рідко, тут і там, ставлено конкретні питання про взаємовідносини між Америкою згл. вільним світом та цілим комуністичним блоком.

Пит.: Чи мали Ви змогу виявити свої погляди на ті справи, з’ясувати становище поневолених народів у тій ситуації та при якій нагоді?

Від.: Для цього було багато нагод — і то не лише на комісії, але також першого дня на пленарній сесії.

Вже першого дня в часі обіду поставлено всім учасникам запит: Що найважливіше для миру? і кожний стіл (понад 50 столів, при кожному 10 учасників), мав дати коротку відповідь. Розуміється, приходили на письмі різні-прерізні відповіді, а головню любов ближнього, любов сусіда, розб’юєння, співпраця з Об’єднаними Націями і тп., а наш стіл подав: 4 основні свободи для кожного та загальна свобода для всіх народів, що відтак частинно нашло вислів у дискусії та коментарях.

А крім того — Вашому делегатові приходилося забирати двічі голос у дискусії та виголосити по 10-15 хвилин доклади про різницю між демократією та диктатурою, порівняння двох режимів і начеркнути ролі Америки під сучасну пору та обов’язки і завдання кожного американця. Така форма виступу щоправда рідко буває в дискусійних групах, але присутні дискусанти Американці (головню молоді студенти) до того договорились, що не знали котра краща „демократія”: їх, американська, чи „народна” демократія та котрий кращий режим і на цю тему треба було їм дати цілий виклад, а вже на другий сам предсідник попросив Вашого делегата щераз з’ясувати становище до дискусійних проблем...

Голоси студентів в дискусії:

а) десь там заборонили промовляти комуністичному бесідникові — в ім’я „свободи” треба залишити, б) ми повинні не лише

дискутувати, але також децидувати, котрий лад кращий, демократичний а може навіть комуністичний, в) гарна, інтелігентна студентка, кінчить учительський каледж та з розпуки питає: я вже кінчаю школу та вкортці маю других учити, а сама не знаю чому наш лад кращий від комуністичного, а знаю лише фразу „наш кращий”.

Відтак широка дискусія над Об’єднаними Націями, щира, отверта, але дуже наївна: інформувати, піддержувати та ... надіятись.

І на тлі такої дискусії треба було на правду дати виклад про ролі, завдання та можливості Об’єднаних Націй, порівняння демократії з диктатурою, сьогоднішню політичну ситуацію, про поневолені народи та їхню ролі, завдання Америки та ролі в ній молоді (не їхати до Китаю, як жертви темноти), чи і на яких умовах є можливий мир у світі, чому залізна та бамбусова завіса (страх перед свободолюбними ідеями) і тп. — і на закінчення предсідник подякував Вашому делегатові за висловлені думки, а присутні прийняли його оплесками та відтак на протязі 3-ох днів стали приятелями та ще в кулуарах неоднократно дискутували порушені проблеми.

Більше наших делегатів могли перемінити цю „конференцію миру” на могутню маніфестацію ідеї оборони поневолених народів.

*) Д-р М. Ценко був представником О. У. А. „Самопоміч”, як Централі.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„НОВИЙ СВІТ”!

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНА ЗБІРКА 1957 Р.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПЕНС.

Куц Лев і Качак Василь	Ч. листи	74	\$ 72 50
Куц Лев і Качак Василь	" "	75	" 67 00
Циган Василь	" "	76	" 20.00
Стрижак (Окр. Р. СУА)	" "	77	" 13.00
Д-р Мачук Юрій	" "	78	" 17 00
Рад Стефан	" "	80	" 74.00
Тимків Григорій	" "	81	" 32 50
Д-р Бернадін Ярослав	" "	82	" 3.00
Мгр Утриско Мирон	" "	83	" 5.00
Адріанович Савин	" "	84	" 26.00
Чужак Тарас	" "	85	" 27.25
Українська Кооператива	" "	86	" 3.00
Кравців Роман	" "	87	" 74.00
Куропась Василь	" "	88	" 10 00
Кооператива „Базар”	" "	89	" 5 00
Беднарський Роман	" "	90	" 10 00
Беднарський Роман	" "	91	" 21.00
Сагатий Мирон	" "	92	" 86 00
Римарчук і Лозовський	" "	93	" 10.00
Римарчук Микола і Лозовський	" "	94	" 80 50
Петрович Осип	" "	95	" 59 00
Петрович Осип	" "	96	" 22.50
Петрович Осип	" "	97	" 68.25
Петрович Осип	" "	98	" 69.25
Лозовський Юрій і Н. Римарчук	" "	99	" 94.25
Ганас Олександр	" "	100	" 20 00
Хоптяний і Петрович	" "	101	" 75.20
„Самопоміч” (Бюро)	" "	173	" 96.00
Ценко Володимира	" "	174	" 25 00
Пилипик Марко	" "	175	" 27.50
Заставний Лука	" "	176	" 38.00
Кусень Осип	" "	177	" 21.50
Кучерявий Павло	" "	178	" 35.00
Куц Лев	" "	179	" 10.00
Петрович Осип	" "	102	" 56 05

Разом зібрано

\$1374 25

З того зложили:

Молодь з Френкенфорду з нагоди спільного Св. Причастя \$18.00

„Самопоміч”, Відділ у Філадельфії, Мирон Утриско — по \$15.00.

По \$10 М. Насевич, Р. і І. Савицькі, Б. Одежинський, Кред. Кооп. „Самопоміч”,

по \$5.00 Е. Шаран, В. Повзанюк, М. Ценко, Новаківський, Окружна Рада С.У.А., І. Гадзецький, Чайківський, Матковський, Ф. К. Ю. „Самопоміч”, Ірена Сеньківська, А. Чужак, Ю. Вонторський, Оксана Артимишин, Ніна Ільницька, Ніна Матієв, Б. Гарасимович, М. Гудь, А. Сагатий, М. і Марія Процик, Б. Артимишин, Ненич, Лазовський о. В. Головінський, З. Цісик, Петрович, Гаврилук, Бурштинський, Карбівник, А. Кушнір, В. Фолис, І. Жовнірів, Я. Ченстух, І. Олексинин,

Д-р Рибачок, Волков, Волошинський, Кушнір, Д-р Софія Смішко, Д-р Лев Смішко, Бобинський, Д-р Богдан Старух, І. Кушнір, П. Кірик, Непич, О. Сенник, Марія Татарська, М. Буньо,

по \$4.00 В. Коіль, А. Міщук.

по \$3.00 М. Вікарчук, К. Чупірчук, В. Ківелюк, В. Грижак, Б. Р. Брикович, С. Зітинюк, Бернадін, О. Лис, Р. Кравців, Федорович, В. Януш, І. Скальчук, В. Пирський, В. Куропась, Р. Беднарські, М. Приймів, Л. Марків, Я. Пенкальський, Ю. Оренський, П. Федьків, Ст. Лужецький, З. Цюк, З. Чайківський, Кушнір, Д. Мельник, Лев Яцкевич, І. Галас, П. Білінський, І. Дашківський, Кобилінський, З. Кохановський, І. і О. Білик, В. Гудь, С. Сівецький, М. Сівецький, Бобрівник, Вареник, Софія Дорошенко, Крицько, О. Тритяк, Т. Тещук, М. Пайка, Я. Білінський,

по \$2.50 Васицьківський, М. Мисишин по \$2.00 І. Дмитрись, І. Когут, І. Медвідь, В. Войців, Р. Кострубяк, О. Ватимяк, Р. Швед, О. Швед, Н. Горленко, Рогач, І. Гавріль, Б. Коцюбинський, Б. Копитко, Б. Романенчук, Ст. Гвіздь, Р. Флюнт, А. Смоляк, М. Капій, Є. Утриско, З. Маланчук, В. Ходак, Т. Бак-Бойчук, М. Дикан, Д-р Мачук, П. Борисевич, Ф. Дубас, Ст. Рад, В. Тимчишин, М. Сосновий, Д. Кіт, В. Добровольський, І. Болнар, Д. Мисько, Ч. Богданович, П. Пролясевич, Бабля, І. Караман, Чабан, Пазуняк, Ірена Лунєва, М. Демянчук, М. Пасіка, І. Таран, С. Адріанович, О. Голінатий, М. Лукавський, Демчишин, Г. Рипянська, Ю. Анньо, Б. Луців, В. Послушний, В. Клячор, Б. Куціль, О. Филипович, В. Кот'няч, Є. Филипович, О. Каратницький, М. Луцький, О. Коморовський, В. Татомир, Д. Кульчицький, Д. Левчук, О. Волторський, С. Зеневич, В. Забощийкий, Качанівський, І. Чорнобіл, З. Чорнобіл, І. Козоріз, Лукавська, Хоптяний, Кіналь, Т. Пашковський, Х. Дохват, О. Манчин, Д. Богачевський, Лупеницькі, Бачинські, Т. Гриців, Н. Сум, О. Білінський, Стефа Менчінг, Р. Ярош, Анна Стулковська, Я. Безушко, Теодора Дюк, В. Посполита, П. Яцишин, Т. Гоцинець, В. Коруз, С. Спринський, М. Гриців, А. Райнер, В. Чередарчук, В. Прядко, В. Лунів, Б. Лучаковський, Ковалишин, М. Палько, О. Гельо, І. Молящий, Артипенко, Є. Спісак, Рутлович, О. Заяць, М. Мелько, Шеремета, Кардаш, Плодій, Барапекський, Шанковський, Одежинський, Полатайко, І. Куземський, В. Чишович, Іваськів, Весолович, О. Дмитришин, Мазурок, Цімінський, Капко, О. Осмоловський, В. Гринів, Анна Гольків, П. Ткач, Якимів, Луговий, Біловус, І. Мартинович, Лупацій, І. Леськів, Євгенія Багляй, Клявдія Гош, А. Слюсаренко, Грабовенські, І. Сірий, О. Богачевський, Софія Кулька, І. Белей, А. Бутинський, М. Дзюбан, Л. Шумський, П. Мірчук, Гр. Рубель, К. Дидинський, Я. Маланчук, Марія Яницька, Джичко, В. Шиприкевич, Р. Сас, Міхаловський, Дракус, І. Свора, О. Дончук, І. Боярчук, Пшибильський, Рибчук, Конок, Дразньовський, Саварин, Мелько, Жмутин, Заборський, Романів Івахів, Кашуба, Дерянка, І. Сович, Д. Шапля, Р. Вашталь, О. Фецин, К. Прохурський, І. Іванів, М. Білінський, М. Прихоренко, Я. Мадай,

(Продовження буде)

До
Федеральної Кредитової Кооперативи „Самспоміч”
в Шикаго

З нагоди Вашого Кооперативного Свята Ощадності в дні 27 жовтня 1957. — набуття власного дому і осягнення понад мільйон доларів оборотного капіталу — пересилаємо Вам наш дружній кооперативний привіт та найщиріші GRATULAZIJE за подивугідний розвій Вашої Установи.

Рівночасно висловлюємо Вам найкращі побажання дальших успіхів у Вашій відповідальній праці в розбудові кооперації для добра нашої спільноти.

Товариство Української Кооперації
в Нью Йорку

Дещо про Об'єднані Нації і про одну промову

Хто в Нью Йорку не знає велитенської будови, в якій найшли своє приміщення Об'єднані Нації, себто міжнародня організація, що продовжує передвоєнну Лігу Націй як у традиції так і в діяльності. Об'єднані Нації це терен, де представники держав промовляють. Промовляють переважно довго та нудно і рідко яка проблема міжнародного характеру находить ядерне, недвозначне і ясне вирішення. У Раді Безпеки цієї установи майже на кожній сесії лунає советське „нет”, себто вето, що зводить у фарсу не тільки засідання Ради Безпеки, але цілу установу.

Саме тепер відбувається сесія Об'єднаних Націй. На ній, як усе, говорять і промовляють без перерви як на пленумах так і на комісіях. Між тими

промовцями був один, що промовляв від советської України. Було це 3 жовтня 1957. Промовляв Лука Паламарчук. Нічого сензаційного цим разом він не сказав, ні на йоту не відійшов від штандаризованого стилю советських промов. Але всеж те, що він обговорював, є знаменним для теперішнього часу і сучасних міжнародних взаємин.

З його промови ми дізнались, що большевицька революція відбувалась з волі всіх народів Советського Союзу. Колиб так не було, то не булоб Союзу. Далі ми почули, що УССР є самостійною державою. Паламарчук склонний до творення афоризмів, бо на успокоєння „буржуазного світу” він сказав: революція на експорт — це

абсурд, бо її так само не можна експортувати, як не можна експортувати обляків. Незважаючи на те зараже ствердив, що Ленін таки був експортером революційних ідей. Ні більше ні менше, а тільки Ганді і Сун-Ят-Сен стояли під впливом Леніна — твердив „українець” Паламарчук.

Головним завданням цього промовця було доказати, що мирна коекзистенція між советським бльоком держав і капіталістичними державами є можлива, а в теперішній час атомової зброї навіть необхідна. Втому місці полемізував з представником Аргентини, який висловив був твердження, покликуючись на Леніна, що мирна коекзистенція між тими двома світами неможлива. Паламарчук казав, що автор цього твердження перш за все не зрозумів Леніна, а далі не розуміє духа сучасної доби та її потреб. Натомість він, Паламарчук, знає, що мирна коекзистенція є цілком реальною справою, коли б „професійні” пропагатори війни в капіталістичному світі злишили свою шкідливу для людства роботу. Америка, мовляв, хоче диктувати світові, а Советській Союзу таких намірів, мовляв, не має. Він, сказав промовець, тільки ясніше та переконливіше мирові справи ставити, бо на правду мира хоче.

Паламарчук читав свою промову самопевно, але без ніякого афекту до того, що відчитував. Зчаста повторяв поодинокі фрази. А це робило враження, немов би він цю промову *вперше* читав на цій сесії.

В. М.

СВЯТО КООПЕРАЦІЇ В ШИКАГО

Кредитова Кооператива „Самопоміч” у власному будинку

До нових здобутків українців міста Шикаго причинилася тепер Фед. Кредитова Кооператива „Самопоміч”: переступивши мільйон доларів на вкладках-уділах, улаштувалася у власному домі на 2351 Вест Шикаго Евню. В неділю 27 жовтня ц. р. відбулося імпазантне відзначення цих подій у рамках святкування кооперативного руху в Америці, зокрема українського. Дім посвятили обі Церкві вже раніше. Святочна Академія відбулася в

залі школи Св. Миколая. Виконавці мистецької частини програми отримали щирі оплески.

Академію відкрив проф. А. Артимович, Голова Кредитової Кооперативи „Самопоміч”, доповідь про кооперативний рух в Америці та в краю, виголосив п. Мицик, заступник голови кооперативи. З офіційними привітаннями від американських кооперативів виступили п. Френціз Ф. Френзен, Директор Федерального Бюра Кредитових Юній в

Шикаго і п. Велс Фелт, директор Стейтової Ліги Кредитових Кооператив.

Після Академії відбулося прийняття — бенкет для всіх учасників, на якому старостував п. Нагорняк, представляючи дуже влучно поодиноких репрезентатів місцевого українського життя, що складали привітання та побажання дальших успіхів. Вітали: від Ліги Американців п. І. Дужанський, Президент, від відділів У.Н.С. п. Ст. Куропася а від відділів У.Р.С. п. Б. Білинський. Зі словом виступив п. Ю. Ревай із Нью Йорку, який

До
Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч”
в Дітройті

В п'ятирічну розбудову українського народного майна на терені ЗДА Вашою Федеральною Кредитовою Кооперативою „Самопоміч” та з нагоди досягнення понад мільйон доларів оборотного капіталу — пересиласмо найщиріші GRATULACIJA та побажання дальших успіхів.

Товариство Української Кооперації
в Нью Йорку

ДО ПРОБЛЕМИ ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД МОЛОДІ

Немає дня, щоб американська преса не присвячувала уваги проблемі злочинності серед молоді (т. зв. juvenile delinquency). Цією справою стали займатися крім шкільних і поліційних чинників також самоврядні й державні органи, товариства батьків і вчителів і різні інші організації суспільного характеру. Словом, ми є свідками тотальної мобілізації суспільства за моральне uzдоровлення молоді.

Добре, що до того нарешті дійшло. Нас, новоприбулих, зразу ж, після нашого переїзду з Європи, вражала немило поведінка деякої частини американської дитвори й молоді, її недисциплінованість, зле зрозуміла свобода, недостатній пошанівок для старших. Ми не могли дивитися, як дитвора на очах своїх батьків і багатьох чу-

репрезентував Централю ОУА „Самопоміч”, Фед. Кредитову Кооперативу „Самопоміч” і Товариство Української Кооперації.

Признання за улаштування цієї імпрези, зокрема прийняття для учасників належить Голові місцевого Відділу О.У.А. „Самопоміч”, п. проф. П. Бабякові і Касієрові Кредитівки, п. О. Плешкевичеві.

жих дорослих, пильно видовбувала один за одним камені, що ними вимощені краї доріжок у парку і спокійно скочувала їх в Іст Рівер, або як ламала галузки молоденьких дерев, чи обдирала з них кору. Ми не могли з дива вийти дивлячися, як кількох недолітків впадали з шумом і галасом до вагону підземки і счиняли там дикий вереск, а десятки старших, стероризованих тими дівкаками пасажирів, сиділи мовчки і ждали тільки, щоби щасливо доїхати до найближчого перестанку і висісти.

А, тимчасом — діти користувалися своєю волею і виживалися. Тут тяжко побити несимпатичного їм, вимагаючого вчителя. Там здемолювали шкільну канцелярію, чи бібліотеку. Почали організувати банди і зводили криваві бої з другими такими ж бандами. Ці банди стали подекуди пострахом цілих дільниць.

З радістю і гордістю стверджуємо, що нам, покищо, невідомі злочинці з-поміж української молоді. Коли в американській пресі й стрічалися часом українські прізвиська, то вони належали не напасникам, лише їхнім невинним жертвам. Але американські діти також не родилися злочинцями і ті самі причини, що породжують злочинність серед американської

молоді, ділають також і на нашу молодь. Українські батьки, так само як і батьки американської дитвори, ходять до роботи, залишаючи часто своїх дітей без опіки, на шкідливі впливи вулиці. Українські діти засвоїли вже добре англійську мову, якою навіть часто позлугуюються, частіше ніж своєю рідною і через це щораз тісніше зживаються із своїми американськими товаришами з вулиці і школи та переймаються їхніми навиками, звичаями і вподобаннями. Українські родини також мають уже телевізори, перед якими дитвора висиджує довгими годинами, дивлячися без розбору не лише на те, що добре, корисне і позачаюче, але й на те, чого вона не повинна бачити. Вона так само, як і її американські товариші залюбки читає різні камікси і брукову пресу, яка для сенсації й бізнесу описує в подробицях різні аморальні ситуації й дії, що мають дуже шкідливий вплив на молодечу уяву. Йдучи за природним гоном до руху й активності молоді, позбавлена вищих ідейних забор, виладовує свою енергію в невластивий спосіб і в невластивому напрямі.

Коли ми усвідомили собі причини зла, тоді й легше нам буде знайти відповідні протизасоби. В першу чергу мусимо звернути пильнішу, чим досі, увагу на виховання наших дітей, спираючи його на трьох традиційних, перевірених філярах, якими є дім, церква і школа. Праця цих трьох чинників мусить проходити гармонійно і взаємно доповнятися. Зразкове співжиття батьків і рідні вдома повинно давати дітям приклад, гідний до наслідування. Всі домашні повинні з пошаною ставитися до школи, якщо вона має відограти свою важливу роллю

у вихованні наших дітей. Вони мусять також виявляти щиру по-божність, любов і прив'язання до своєї Церкви, коли ми очікуємо її благодатного впливу на наших дітей. Не маловажним теж є окруження, в якому перебуває дитина. Тому треба старатися, щоби наші діти перебували як найрідше без належної опіки. Коли батьки мусять іти до праці, хай їхні діти проведуть більшу частину того часу в школі, або в дитячому садочку. Якщо такого в якійсь місцевості немає, повинні батьки звернутися до місцевого Відділу „Самопоміч” з проханням зорганізувати його.

Для дітей-учнів місцевих шкіл стараймося за всяку ціну відкрити школу, або хочби курси українознавства. Там не тільки подбають про те, щоби наша молодь не забувала своєї мови, але дадуть їй в руки українську книжку, познайомлять її з історією, географією й культурою незнаної для них Батьківщини їхніх батьків, навчать її любити свою рідну пісню, звичаї й обичаї, викрешуть іскорку любови до нашої славної минувшини і до нашої героїчної, хоч і трагічної, сучасности. Ця

Серед нових книжок

Ірина Павликовська: „На громадський Шлях”. З нагоди 70-ліття українського жіночого руху. Філадельфія, 1956. Накладом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Передмова п-ні Олени Залізняка. Стор. 80. Формат 8-ки.

Ця, не велика розмірами книжка цінна тим, що незвичайно річево та просто, без зайвих слів і риторичного баласту, представляє піонерок українського Жіночого руху та пізніших його організаторок за останніх сімдесят

✠

В понеділок 30. вересня 1957 р. по довгій, тяжкій недузі
унокоївся в 58 р. життя бл. п.

ПИЛИП БЕРМЕС

б. начальник Народної Торгівлі в Станиславові, член „Самопоміч”, Кред. Кооперативи „Самопоміч”, Українського Нар. Союзу і „Провидіння”.

Вічна Ному пам'ять.

Замість вінка на могилу бл. п. **Филипа Бермеса** зложили в Адміністрації „Нового Світу”, по п'ять доларів:

Вп. П. І. і А. Васишин, В. і М. Рибчуки, В. і З. Никифоруки, А. і Н. Підвербецькі, З. Куровицький, В. Пахульський і І. Станецький. Разом 35 доларів.

З цієї суми заплачено Поминальне Богослуження за душу Покійного, а 30 дол. призначено на утримання Української Школи для дітей наших залишенців в Розенгаймі, в Німеччині.

іскорка зможе спалахнути згодом сильним полум'ям, яке спалюватиме всі грішні задуми й почини і викристалізує чисті, тверді характери, здібні до боротьби і посвяти за добро і красу.

Дещо старшу молодь не залишаймо випадковій, лише пішлим її у відповідне товариство як Пласт, СУМА, МУН, ОДУМ, чи

яка інша молодеча організація.

Нам приємно підкреслити факт, що досі нашу молодь — і ту, що вчиться в школах і ту, що працює по фабриках — хвалять і ставлять за зразок іншим. Не допустім до захитання цієї опінії.

Іван Васишин

він був у Галичині до 1939 року. Остання велика воєнна катастрофа цей рух припинила на деякий час. Під советською окупацією його нема!

По останній війні український організований жіночий рух перенісся з поневоленої Української Землі на еміграцію. В роках 1945-1949 він відродився буйно серед українських скитальців у Німеччині та Австрії. Коли ж більшість нашої еміграції переселилась з тих країн на постійне перебування до країн вільнолюбного світу, зокрема ж до країн Америки, цей

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

— О Б О В'Я З О К
К О Ж Н О Г О Г Р О М А Д Я Н И Н А

●
НЕ ПЕРЕКЛАДАЙМО ЙОГО ТИХЕНЬКО
НА ПЛЕЧІ „НАЇВНИХ ІДЕАЛІСТІВ“!
ТІЛЬКИ — НЕХАЙ КОЖНИЙ
ГІДНО ВИКОНАЄ СВОЮ ПОВИННІСТЬ!
●

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ПРИСИЛАЙТЕ:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA,
P. O. Box 721, Church Str. Annex
New York, 7, N. Y.

П О В І Д О М Л Е Н Н Я

Ювілейний Комітет для підготовки відзначення 10-ліття Об'єднання Українців в Америці „САМОПОМІЧ“ вирішив на своєму останньому засіданні запропонувати Головній Управі посприяти це відзначення з найближчим Делегатським З'їздом О.У.А. „Самопоміч“, що відбудеться 21 і 22 лютого 1958 р. в Нью Йорку (в навічерея та День Вашингтона) й тоді влаштувати Ювілейне Святування.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ
Нью Йорк

організований український жіночий рух найшов нові стабілізовані організаційні форми, використавши для цього готову організаційну схему американського жіноцтва, що жило тут інтензивно своїм питомим організованим життям.

Самозрозуміло, що тут не місце перечислювати та аналізувати всі етапи цього руху українського жіноцтва. Про це пишеться в обговорюваній книжці. Авторкою праці є жінка, що все життя була, і досі є, видатною українською громадською, кооперативною і господарською діячкою. Вона стояла на чолі українського жіночого руху на еміграції в Німеччині, Вона працює в ньому на терені ЗДА і Канади, її високий громадський стаж є найкращою запорукою об'єктивізму і безсторонности в передаванні історичних фактів та їх навітленні.

Ми бажасмо зорганізованому українському жіноцтву в Новому Світі якнайкращих осягів у праці не тільки для ведених Ним установ, але у ще більшій мірі для високих і найвищих потреб українського національного добра.

В. М.

Нові коляди на ПЛАТІВКАХ

має на складі:

А Р К А

48 Е. 7 вул. в Нью Йорку

(тел. GR 3-3550)